

Bokslutsstatistik för företag 2012-2013

Omsättningen ökade

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen har ökat med 5,2 procent under år 2013, från ca 2 050 miljoner euro till ca 2 160 miljoner. *Räkenskapsperiodens vinst* minskade med 39 procent mellan år 2012 och 2013, från ca 197 miljoner euro till ca 120 miljoner euro. Vinsten påverkas dock starkt av enskilda extraordinära poster både år 2012 och 2013. *Rörelseresultatet*, som efter toppresultatet 2009 sjönk de tre därpå följande åren, har under 2013 ökat med ca 36 procent, från ca 87 miljoner euro till ca 118 miljoner euro. Rörelseresultatets förbättring beror dock till stor del, men inte endast, på intäkter från fartygsförsäljning inom *sjötransportbranschen*.

Räkenskapsperiodens vinst minskar för sjötransportbranschen

Den mest betydelsefulla branschen i underlagsmaterialet är *sjötransportbranschen* som i denna analys stod för ca 39 procent av den sammanlagda omsättningen för de företag som ingår i undersökningen. Sett över de senaste åren har sjöfartens andel av ekonomin varit på tillbakagång. Sjöfartens andel av räkenskapsperiodens vinst var 3,5 procent år 2013, medan branschens andel av rörelsevinsten var 39 procent. Cirka 5 procent av de *direkta skatterna* kom från sjötransporten (ca 16 procent år 2012). Branschen sysselsätter samtidigt ca 34 procent av det sammanlagda antalet anställda i de analyserade branscherna (ca 32 procent 2012).

Generellt sett förbättrad lönsamhet

Bästa lönsamheten finns inom branschen *företagstjänster* samt inom *tillverkningsindustrin* och *byggverksamheten*. De flesta lönsamhetsindikatorerna visar att *hotell- och restaurangbranschens* lönsamhet länge har varit sämst av de branscher som granskats i denna statistik. *Detaljhandeln* fortsätter i år att försvagas, även om *avkastningsprocenten på investerat kapital* för branschen fortfarande är god i relation till *skuldräntan*. Även branschen *personliga tjänster* har svaga värden, men dessa är starkt påverkade av ett enskilt företags resultat. Sett till helheten kan lönsamheten inom den åländska ekonomin betraktas som tillfredsställande. Efter att lönsamheten under 2012 överlag försämrades kan man för 2013 se en övervägande positiv förändring, till exempel har flera lönsamhetsindikatorer för transportbranschen förbättrats. Personalkostnadernas andel av omsättningen var högst i hotell- och restaurangbranschen samt tjänstebanschen, medan *partihandeln* hade de lägsta, följt av detaljhandeln.

Åländska företag har i allmänhet stark kapitalstruktur

Bäst soliditet har branschen tillverkningsindustri, men även *övrig transport*, partihandel, byggverksamhet, företagstjänster och sjötransport har mycket god soliditet. Bäst likviditet har branschen tillverkning, och även partihandeln uppvisar mycket starka siffror. Sämsta soliditeten och likviditeten uppvisar branschen hotell- och restaurangverksamhet. Sett över hela ekonomin är de åländska bolagens kapitalstruktur stark med en hög andel av eget kapital.

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2013 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2013 – 31.12.2013. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2013 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebranschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur.

Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen rev. 2 (National Activities Classification of Economics). Branschkoderna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

Publikationens statistik finns publicerad i form nerladdningsbara databaser på:

http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2013 är 942, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmannaföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företag som undersökningen omfattar står för ungefär ca 92 procent av anställda inom den privata sektorn. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktieföretag, kommanditbolag, beskattningssammanslutning samt öppet bolag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. Enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "*Bokslutsstatistik för företag 2002-2004*" (Statistik 2006:5), eller till ett kort memorandum om nyckeltalen (Bilaga 2 till detta meddelande). Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<http://www.asub.ax/foretag>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen från år till år är något lägre än den uppgivna. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2012-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2013-års uppgifter (för BNP) inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Ökad omsättning men fortsatt minskande direkta skatter

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 5,2 procent från år 2012 till år 2013, från ca 2 050 miljoner euro till ca 2 160 miljoner. Samtidigt som omsättningen ökade, minskade *räkenskapsperiodens resultat* med 39 procent år 2013, från ca 197 miljoner euro till ca 120 miljoner euro. Resultatet är dock starkt påverkat av extraordinära poster både under 2012 och 2013, vilket kraftigt begränsar jämförbarheten. Om man ser på *rörelseresultatet*, som inte påverkas av de nämnda extraordinära posterna, ökade vinsten med hela 35,5 procent efter att ha haft en negativ trend åren 2010-2012. En stor del av denna förbättring kommer från *sjötransportbranschen*, vars omsättning och rörelseresultat trycks upp av inkomster som härrör från fartygsförsäljning. Utvecklingen för vissa utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2001-2013 redovisas nedan i *tabell 1*.

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001-2013 (löpande priser)

	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro						
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
2012	2 051,9	-375,3	87,3	-4,3	-18,0	196,5
2013	2 158,3	-392,7	118,4	-7,1	-15,8	120,2
Årsförändring, procent						
2001-2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002-2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003-2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004-2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005-2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006-2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007-2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008-2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009-2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010-2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0
2011-2012	3,5	4,4	-14,0	-152,8	-29,1	114,4
2012-2013	5,2	4,6	35,5	66,5 *	-12,1	-38,8

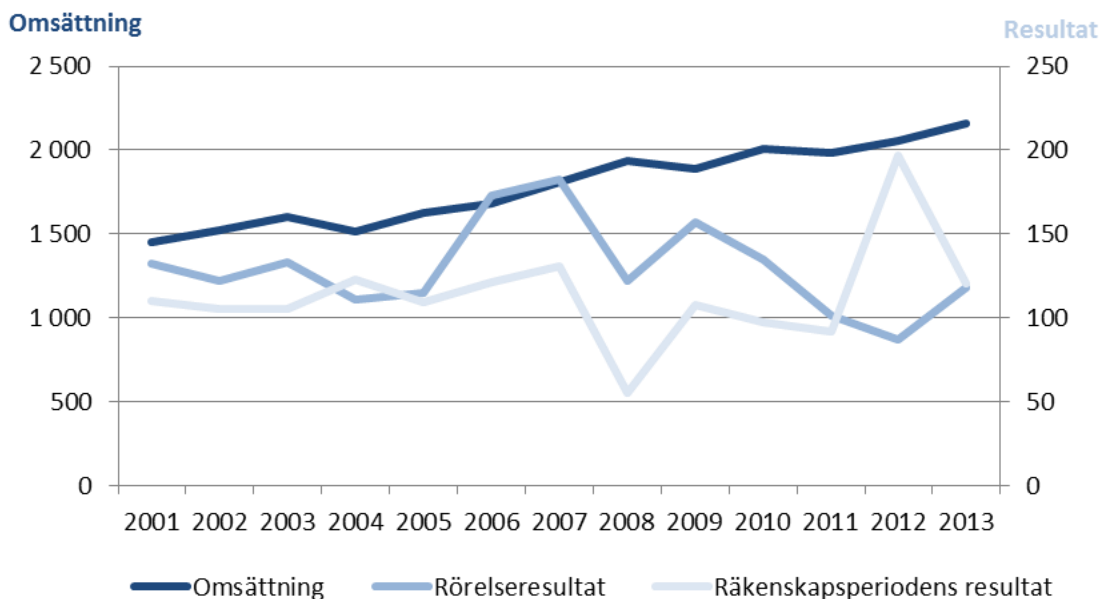
*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* ökade något 2013 (med 4,6 procent). Rörelseresultatet har förbättrats 36 procent under år 2013, efter tre år av försvagning. Posten *finansiella intäkter och kostnader* försvagades under 2013. De utbetalda *direkta skatterna* fortsätter att sjunka, och minskade med 12,1 procent år 2013.

Figur 1 på nästa sida illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform: en viss ökning av omsättningen följs åt av en kraftig uppgång i rörelseresultatet, samtidigt som räkenskapsperiodens resultat svänger rejält både för 2012 och 2013. Det bör betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

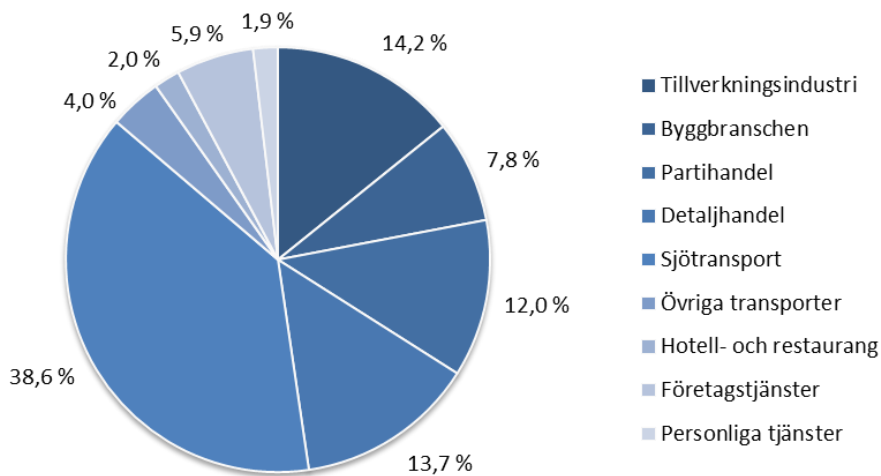
Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001-2013 (löpande priser), miljoner euro

Sjötransportbranschen överlägset största bransch sett till omsättningen

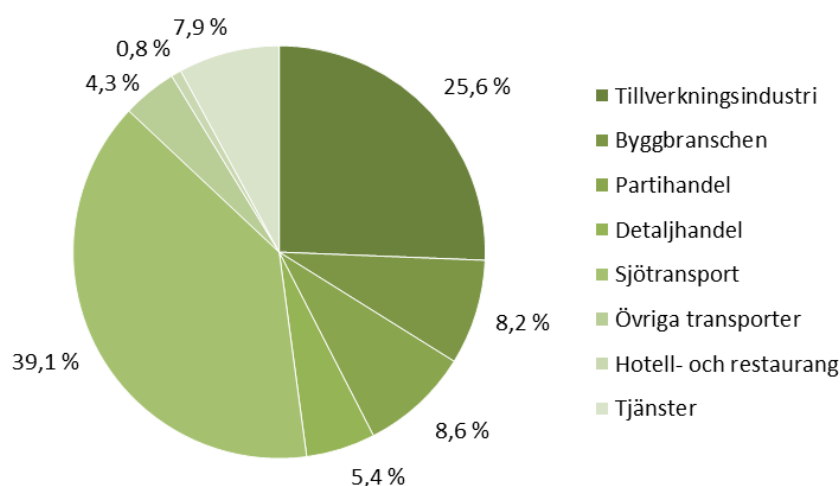
Sett till omsättningen är *sjötransportbranschen* Ålands absolut viktigaste näringsgren, år 2013 stod sjötransportbranschen för den största andelen av omsättningen (ca 39 procent), andra relativt stora branscher är *tillverkningsindustri* (ca 14 procent), *detaljhandel* (ca 14 procent) samt *partihandel* (ca 12 procent). Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i *figur 2*.

Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2013

Sjötransportbranschen hade den största andelen av rörelseresultatet med ca 39 procent (ca 27 procent 2012), följt av tillverkningsbranschen som hade ca 26 procent (36 procent 2012). Dessa två branscher hade även 2012 de två största andelarna av *rörelseresultatet*. Branschernas andel av det totala rörelseresultatet illustreras i *figur 3* på nästa sida. *Företagstjänster* och *personliga tjänster* är här hopslagna till branschen *tjänster*.

Figur 3: Branschernas andel av räkenskapsperiodens rörelseresultat år 2013

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2001-2013. Balansomslutningen har för det mesta ökat de senaste elva åren, och år 2013 var inget undantag då den växte med 12,6 procent till ca 2,84 miljarder euro. Det egna kapitalet växte med ca 12,8 procent, medan fordringarna ökade med 30,0 procent och främmande kapital ökade med 12,9 procent. De materiella tillgångarna ökade med 14,2 procent. Även dessa förändringar är påverkade av enskilda extraordinära resultat inom tillverknings- och sjötransportbranschen. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade med 2,1 procent, dvs. med 19 stycken från år 2012.

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001-2013

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	903
2012	2 519,4	1 039,5	520,5	980,8	1 212,3	923
2013	2 835,9	1 187,3	676,7	1 106,1	1 368,2	942
Årsförändring, procent						
2001-2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002-2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003-2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004-2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005-2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006-2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007-2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008-2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009-2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010-2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	1,7
2011-2012	6,2	16,4	8,3	17,4	-0,5	2,2
2012-2013	12,6	14,2	30,0	12,8	12,9	2,1

Fortsatt god lönsamhet inom tillverkningsindustrin

Bokslutsstatistiken för år 2013 omfattar 106 företag inom tillverkningsindustrin. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom *tillverkningsindustrin* som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 990 personer år 2013. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med ca 150 anställda. I undersökningsmaterialet utgör *metallindustri, trävaruindustri* samt *försörjning av el, gas, värme och kyla* de största undergrupperna inom industribranschen¹ följt av *livsmedelsindustrin*.

Tillverkningsindustrin stod för ca 7,4 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland samt 7,1 procent av Ålands BNP år 2012.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2012-2013. År 2013 var *omsättningen* ca 307 miljoner euro, en höjning med 0,7 procent från år 2012. Den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* där utgifterna var ca 165 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2013 ca 30,3 miljoner euro, vilket var 30 procent högre än under 2012. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* som uppgick till ca 59 miljoner euro samt *övriga rörelsekostnader* som uppgick till ca 46 miljoner euro. År 2013 redovisades en *räkenskapsperiodens vinst* på ca 82,5 miljoner euro, vilket var ca 46,7 procent lägre än 2012. Bägge åren är dock starkt påverkade av enskilda extraordinära poster (utan påverkan på skatter) som förvränger resultaten.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2013 ca 811 miljoner euro (år 2012 ca 701 miljoner euro och år 2011 ca 660 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *fordringar totalt* (ca 383 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 184 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 155 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 488 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 279 miljoner euro. Även balansomslutningen ser till viss del väsentligt annorlunda ut för 2013 och 2012 jämfört med tidigare år som ett resultat av de tidigare nämnda extraordinära posterna.

I *tabell 4* presenteras de olika finansiella nyckeltalen för *tillverkningsindustrin*. Branschens nyckeltal har generellt förbättrats jämfört med år 2012. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen för det till långivare är. *Driftsbidragsprocenten* borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 14,8 procent uppfyller *tillverkningsindustrin* som helhet detta mål. Mindre än hälften av industriföretagens driftbidragsprocent understiger 10 procent, då medianvärdet ligger på 12,5 procent. *Rörelseresultatprocenten* för branschen som helhet är nöjaktig och nettoresultatprocenten är positiv. Inte heller den undre kvartilen uppvisar negativa värden för rörelse- och nettoresultatet. *Tillverkningsindustrin* som helhet kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet. Även balanslikviditeten kan karakteriseras som god då den överstiger 2,0 med råge (3,3).

¹ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

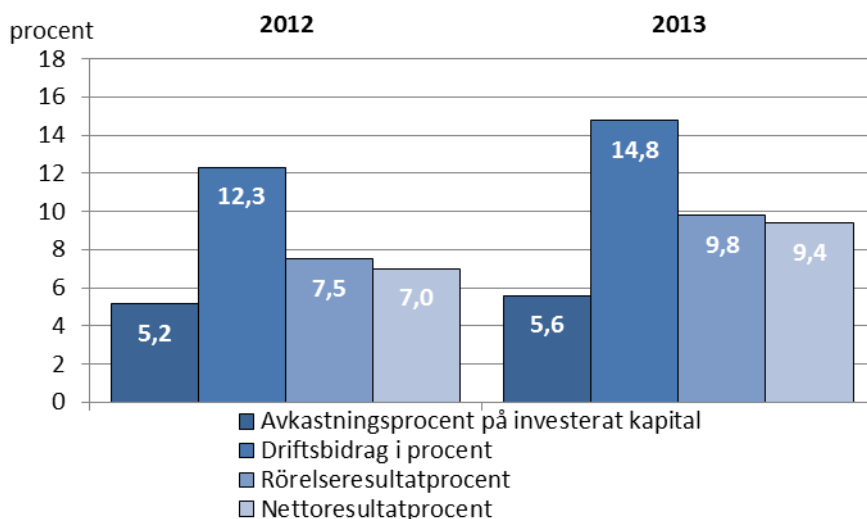
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totalt resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	107	106
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	304 558	306 592
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	829	2 644
Tillverkning för eget bruk	1 912	2 555
Övriga rörelseintäkter	5 100	3 589
Material och tjänster totalt	-162 289	-164 735
Personalkostnader totalt	-55 981	-58 753
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-14 842	-15 520
Övriga rörelsekostnader	-55 985	-46 035
Rörelsevinst (-förlust)	23 300	30 336
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 907	4 085
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	26 208	34 422
Extraordinära poster totalt	133 303	55 276
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	159 511	89 698
Bokslutsdispositioner totalt	-175	-1 889
Direkta skatter totalt	-4 504	-5 265
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	154 831	82 544
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	4 077	6 523
Materiella tillgångar totalt	168 279	184 135
Placeringar totalt	220 131	155 356
Bestående aktiva	392 487	346 014
Omsättningstillgångar totalt	40 380	49 486
Fordringar totalt	246 575	382 866
Finansiella värdepapper totalt	685	519
Kassa och banktillgodohavanden	20 685	31 901
Rörliga aktiva totalt	308 325	464 773
Aktiva totalt	700 813	810 786
PASSIVA		
Eget kapital totalt	400 032	487 763
Ackumulerade bokslutsdispositioner	38 348	44 179
Obligatoriska reserveringar totalt	90	183
Långfristigt främmande kapital totalt	155 853	138 656
Kortfristigt främmande kapital totalt	106 491	140 006
Passiva totalt	700 813	810 786

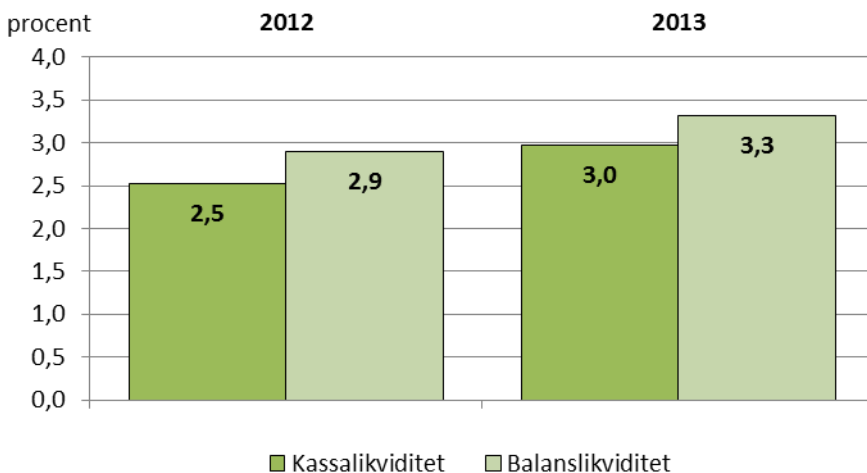
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	310 181			
Omsättning i 1 000 euro	306 592			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,6	1,0	7,4	22,9
Skuldränta	2,1	0,1	1,0	1,7
Driftsbidrag i procent	14,8	3,3	12,5	26,8
Rörelseresultatprocent	9,8	0,2	6,9	14,8
Nettoresultatprocent	9,4	0,0	5,4	14,4
Personalkostnader i procent av omsättningen	19,2	9,1	23,9	38,8
Soliditet	65,6	16,0	46,5	76,2
Kassalikviditet	3,0	0,6	1,2	3,8
Balanslikviditet	3,3	1,0	2,0	4,4

Figur 4: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 5: Tillverkningsindustrins likviditetsnyckeltal

Ökad omsättning och fortsatt tillfredsställande lönsamhet för byggbranschen

För år 2013 ingick 131 företag inom *byggbranschen* i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 740 personer. Byggbranschen stod för ca 6,2 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2012 och dess andel av BNP år 2012 var ca 5,5 procent. Byggbranschen domineras av två underbranscher *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för *byggbranschen* totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2013 en *omsättning* på ca 168 miljoner euro (en ökning med 25,6 procent). Den stora ökningen i omsättning härrör huvudsakligen från en mycket stor ökning av ett enskilt företags omsättning. Den största kostnadsposten var *material och tjänster totalt* på ca 101 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 7,4 miljoner euro (en minskning med 5,1 procent från år 2012).

Inom byggbranschen är det några större företag som står för större delen av omsättningen: de tio största företagen står för drygt 60 procent av byggbranschens omsättning (50 procent år 2012). Ökningen av de tio största företagens andel beror mycket på samma enskilda ökning som påverkar branschens totala omsättning, därför motsvaras inte ökningen av en liknande ökning av deras vinstandel då det enskilda företaget inte ökat sin vinst i samma utsträckning som sin omsättning. De tio största företagen står år 2013 för ca 47 procent av vinsten (ca 50 procent år 2012).

Balansomslutningen för byggbranschen var ca 125 miljoner euro år 2013 (en minskning med ca 18,1 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *omsättningstillgångar totalt* (ca 31,6 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 26,9 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 24,6 miljoner euro) och *materiella tillgångar totalt* (ca 24,0 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 65,2 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 58,2 miljoner euro. Efter att ha ökat tre år i rad sjönk det *främmande kapitalet* under 2013 tillbaka till ungefär samma nivå som år 2010 (2012 var det främmande kapitalet ca 87,0 miljoner euro). Den största förändringen jämfört med 2012 på den aktiva sidan är att omsättningstillgångarna minskat med ca 27,0 miljoner euro (46,0 procent).

Tabell 6 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. En analys av nyckeltalen visar att byggbranschen är rätt så välmående. Förändringen från förra året är inte särskilt stor, men nyckeltalen har i stort försämrats något. De nyckeltal som visar resultatstrukturen är nöjaktiga och har försämrats något för andra året i rad. Dock är det så att även företagen i den undre kvartilen har positiva värden på resultatnyckeltalen. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är i likhet med tidigare år betydligt högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Skuldräntan* är överlag riktigt bra (det vill säga låg). *Driftsbidrag* och *rörelseresultatprocenten* är nöjaktiga och *nettoresultatprocenten* likaså. *Personalkostnaderna i procent av omsättningen* minskade från föregående år till 18,9 procent (24,0 procent år 2012) eftersom personalkostnaderna inte följde med omsättningens ökning. *Soliditetsprocenten* är god och har förbättrats jämfört med 2012, mycket tack vare att det *kortfristiga främmande kapitalet* ligger på en lägre nivå år 2013. *Kassalikviditeten* och *balanslikviditeten* är tillfredsställande. Likviditeten är något förbättrad jämfört med 2012 och uppvisar fortsättningsvis en variation mellan företagen, där den undre kvartilen visar tillfredsställande värden medan den övre kvartilen visar mycket goda siffror.

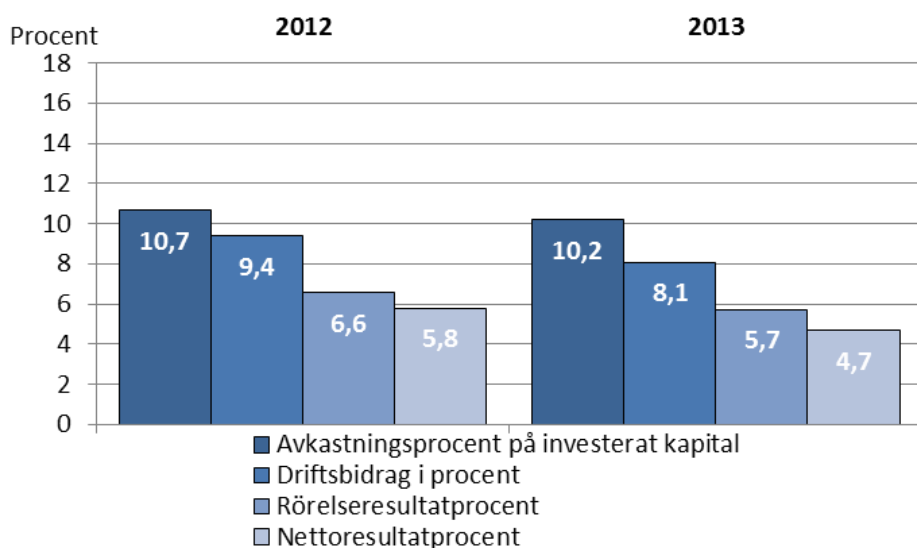
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	125	131
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	133 905	168 244
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-385	-11 946
Tillverkning för eget bruk	68	152
Övriga rörelseintäkter	2 539	2 044
Material och tjänster totalt	-79 610	-100 827
Personalkostnader totalt	-32 106	-31 862
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 862	-4 016
Övriga rörelsekostnader	-11 578	-12 030
Rörelsevinst (-förlust)	8 971	9 759
Finansiella intäkter och kostnader totalt	936	194
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	9 907	9 953
Extraordinära poster totalt	139	64
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	10 046	10 018
Bokslutsdispositioner totalt	-193	-578
Direkta skatter totalt	-2 012	-1 994
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 842	7 445
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 742	1 545
Materiella tillgångar totalt	26 326	24 019
Placeringar totalt	24 293	26 851
Bestående aktiva	52 361	52 415
Omsättningstillgångar totalt	58 566	31 614
Fordringar totalt	23 858	24 584
Finansiella värdepapper totalt	1 599	1 060
Kassa och banktillgodohavanden	16 266	15 411
Rörliga aktiva totalt	100 289	72 670
Aktiva totalt	152 651	125 085
PASSIVA		
Eget kapital totalt	64 876	65 222
Ackumulerade bokslutsdispositioner	810	1 107
Obligatoriska reserveringar totalt	0	503
Långfristigt främmande kapital totalt	12 387	14 908
Kortfristigt främmande kapital totalt	74 577	43 346
Passiva totalt	152 651	125 085

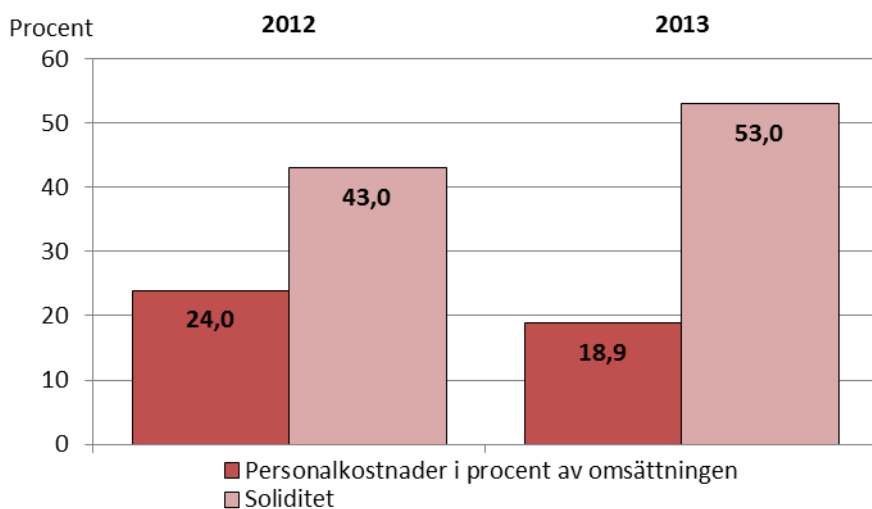
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	170 288			
Omsättning i 1 000 euro	168 244			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,2	2,6	12,5	33,1
Skuldränta	1,0	0,1	1,1	2,0
Driftsbidrag i procent	8,1	3,8	10,2	21,8
Rörelseresultatprocent	5,7	1,1	7,0	16,8
Nettoresultatprocent	4,7	0,4	5,2	14,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	18,9	10,3	25,0	39,0
Soliditet	53,0	21,1	47,5	73,5
Kassalikviditet	0,9	0,6	1,7	3,7
Balanslikviditet	1,7	0,9	2,2	4,4

Figur 6: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 7: Byggbranschens personalkostnader i procent av omsättningen och soliditet

Detaljhandelns lönsamhet på nedgång

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. *Partihandeln* i undersökningen omfattar 91 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 390 år 2013. *Detaljhandeln* i sin tur representeras i undersökningen av 167 företag, som tillsammans sysselsatte ca 900 personer år 2013. Partihandeln stod för ca 2,2 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2012, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,6 procent (sammanlagt 8,8 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 2,6 procent år 2012 medan detaljhandelns andel var ungefär 3,7 procent (sammanlagt 6,9 procent). Den låga BNP-andelen för detaljhandeln i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin.

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 8*. Partihandelns *omsättning* var år 2013 ca 259 miljoner euro, medan detaljhandelns omsättning var ca 295 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså ca 554 miljoner euro år 2013 (523 miljoner euro år 2012). Detaljhandelns omsättning fortsätter sin stabila tillväxt, 2013 är det fjärde året i rad som branschens omsättning ökar.

Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 91 företag stod de fyra största företagen för ca 54 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dock dessa fyra företag bara för ca 13 procent av vinsten. Inom detaljhandeln stod de fyra största bolagen för ca 44 procent av omsättningen och för ca 49 procent av vinsten.

För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster totalt* (209 miljoner euro respektive 230 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln ca 10,1 miljoner euro och för detaljhandeln ca 6,4 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln ca 11,8 miljoner euro (en ökning med 5,5 procent från år 2012) och för detaljhandeln ca 3,0 miljoner euro (en minskning med 34,7 procent från år 2012).

Balansomslutningen var för partihandeln ca 278 miljoner euro och för detaljhandeln ca 164 miljoner euro. För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *placeringar totalt* (ca 106 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar* (ca 58 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* ca 160 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 115 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var ca 54 miljoner euro och det främmande kapitalet ca 107 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *tabell 10*. Detaljhandelns *avkastningsprocent på investerat kapital* har nu sjunkit tre år i följd, men är fortsatt klart högre än branschens *skuldränta*. Partihandelns avkastningsprocent ökade något under 2013 och även partihandelns avkastningsprocent är klart högre än branschens *skuldränta*, vilket på lång sikt är avgörande för en verksamhets hållbarhet. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyller detta mål. *Rörelseresultatprocenten* kan dock, i likhet med 2012, betecknas som svag för både parti- och detaljhandeln. Vad gäller rörelse- och nettoresultatprocenten varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för både parti- och detaljhandel visar bra värden medan nyckeltalen i den undre kvartilen är negativa. Soliditeten är god för partihandeln medan den nöjaktig för detaljhandeln. Både *kassa-* och *balanslikviditeten* är goda för partihandeln, medan balanslikviditeten är god för detaljhandeln och kassalikviditen nöjaktig.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	91	91
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	245 641	258 701
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	410
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	3 522	6 010
Material och tjänster totalt	-200 606	-208 641
Personalkostnader totalt	-16 896	-18 224
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 321	-2 764
Övriga rörelsekostnader	-20 887	-25 356
Rörelsevinst (-förlust)	8 452	10 137
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-222	821
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 231	10 957
Extraordinära poster totalt	6 282	3 961
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	14 513	14 919
Bokslutsdispositioner totalt	0	-567
Direkta skatter totalt	-3 339	-2 560
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 174	11 792
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 832	2 508
Materiella tillgångar totalt	29 944	32 808
Placeringar totalt	77 042	105 652
Bestående aktiva	109 818	140 968
Omsättningstillgångar totalt	27 274	23 611
Fordringar totalt	97 829	94 871
Finansiella värdepapper totalt	11 176	9 664
Kassa och banktillgodohavanden	11 676	8 443
Rörliga aktiva totalt	147 955	136 589
Aktiva totalt	257 773	277 557
PASSIVA		
Eget kapital totalt	136 954	159 990
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 097	2 177
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	56 725	58 626
Kortfristigt främmande kapital totalt	62 996	56 764
Passiva totalt	257 773	277 557

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	163	167
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	277 711	295 306
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-5	-7
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	4 803	4 444
Material och tjänster totalt	-218 503	-230 135
Personalkostnader totalt	-26 527	-31 501
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 418	-3 593
Övriga rörelsekostnader	-26 102	-28 087
Rörelsevinst (-förlust)	8 960	6 427
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-629	-978
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 330	5 448
Extraordinära poster totalt	-1 972	-863
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	6 359	4 585
Bokslutsdispositioner totalt	-225	-153
Direkta skatter totalt	-1 489	-1 401
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	4 645	3 032
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 684	1 866
Materiella tillgångar totalt	47 570	57 777
Placeringar totalt	22 733	26 826
Bestående aktiva	71 987	86 469
Omsättningstillgångar totalt	24 472	30 301
Fordringar totalt	20 828	29 966
Finansiella värdepapper totalt	143	13
Kassa och banktillgodohavanden	18 864	17 240
Rörliga aktiva totalt	64 306	77 520
Aktiva totalt	136 293	163 990
PASSIVA		
Eget kapital totalt	44 843	54 036
Ackumulerade bokslutsdispositioner	4 144	3 405
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	36 839	47 202
Kortfristigt främmande kapital totalt	50 468	59 346
Passiva totalt	136 293	163 990

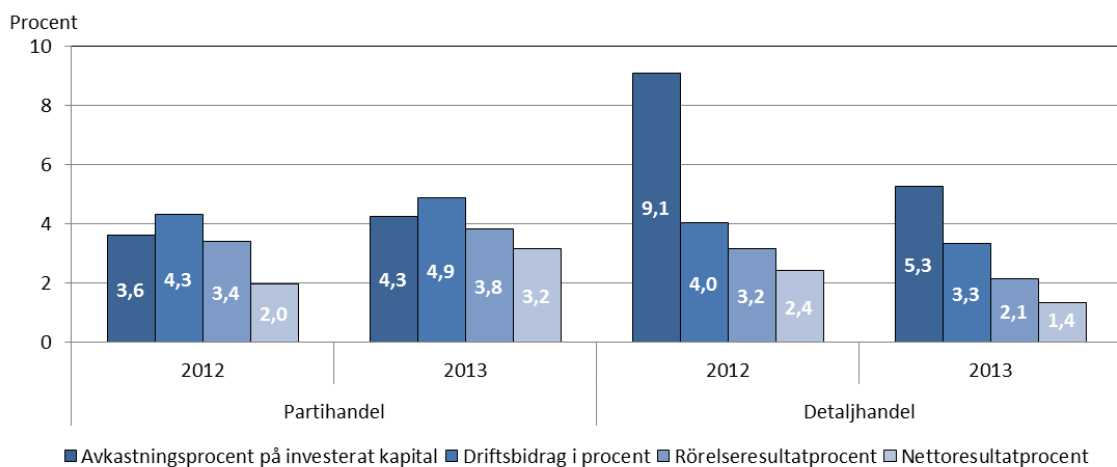
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	264 711			
Omsättning i 1 000 euro	258 701			
Avkastningsprocent på investerat kapital	4,3	1,8	7,1	21,4
Skuldränta	1,6	0,0	0,7	2,0
Driftsbidrag i procent	4,9	0,0	5,6	14,4
Rörelseresultatprocent	3,8	-0,5	2,5	14,1
Nettoresultatprocent	3,2	-0,3	1,7	11,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	7,0	0,6	8,6	23,9
Soliditet	58,4	5,9	35,3	70,1
Kassalikviditet	2,0	0,4	1,0	2,0
Balanslikviditet	2,4	1,0	1,6	3,0

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	299 750			
Omsättning i 1 000 euro	295 306			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,3	-2,3	8,3	30,8
Skuldränta	1,5	0,0	1,1	2,3
Driftsbidrag i procent	3,3	0,0	2,9	9,3
Rörelseresultatprocent	2,1	-1,1	2,0	7,5
Nettoresultatprocent	1,4	-1,3	1,3	6,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,7	6,9	15,1	24,8
Soliditet	35,0	2,2	31,4	57,0
Kassalikviditet	0,8	0,2	0,7	1,8
Balanslikviditet	1,3	1,0	1,6	2,7

Figur 8: Handelns resultatnyckeltal 2012-2013

Transportbranschen stärkt

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, *sjötransport* och *övrig transport*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 23 stycken år 2013 och antalet anställda uppgick till ca 2 430. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek, en del av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även åtta företag som sysselsätter 20 personer eller fler. De övriga transporter, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt post- och telekommunikation, bestod av 36 företag år 2013. Dessa sysselsatte tillsammans ca 500 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, hälften av företagen sysselsätter färre än fem anställda. Transportbranschen stod för ca 19,7 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2012, varav sjötransportbranschen stod för ca 15,3 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP var år 2012 ca 25,6 procent, varav sjötransporterna stod för ca 21,7 procent. Transportbranschens andel av sysselsättningen och ekonomin sjönk med 0,3 respektive 0,8 procentenheter år 2012.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen totalt presenteras i *tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 12*. Sjötransportbranschen omsatte under år 2013 ca 832 miljoner euro, medan övriga transporter omsatte ca 86 miljoner euro. Den största kostnadsposten för sjötransportbranschen var *övriga kostnader* (ca 359 miljoner euro). För den övriga transportbranschen var det *material och tjänster totalt* som var den största kostnadsposten med ca 35 miljoner euro. Sjötransportbranschen redovisade ett *rörelseresultat* på ca 46 miljoner euro medan övriga transportbranschens *rörelseresultat* var ca 5,1 miljoner euro. Sjötransportbranschens *omsättning* och *rörelseresultat* ökade kraftigt delvis på grund av intäkter från fartygsförsäljning, dessa intäkter påverkar inte på samma sätt *räkenskapsperiodens resultat*. Räkenskapsperiodens resultat var för sjötransportbranschen ca 4,1 miljoner euro (50,5 procent lägre än 2012-års resultat) och för övriga transportbranschen ca 2,2 miljoner euro (20,7 procent lägre än år 2012).

Balansomslutningen var för sjötransportbranschen ca 1152 miljoner euro (18,9 procent uppgång från 2012), medan den var ca 80 miljoner euro för den övriga transportbranschen (0,2 procent minskning). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (ca 745 miljoner euro respektive ca 54 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var hos sjötransportbranschen ca 214 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 645 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* ca 43,4 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 27,9 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *tabell 14*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital (ROI)* är klart högre för övriga transportbranschen än för sjötransportbranschen. *Avkastningsprocenten* förbättrades dock för sjötransportbranschen under 2013 och är klart högre än skuldräntan. Även för övriga transportbranschen håller sig skuldräntan klart under ROI. *Driftsbidraget i procent* har stärkts under 2013 och är bra för de båda delbranscherna. Även *rörelseresultatprocenten* har stärkts för både sjötransportbranschen och övriga transportbranschen och kan nu klassas som nöjaktigt. *Nettoresultatprocenten* är svagare för sjötransportbranschen än för den övriga transportbranschen, men bägge delbranscher uppvisar positiva och förbättrade värden jämfört med 2012. Både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen har god soliditet, i synnerhet den övriga transportbranschen. Soliditeten sjönk under 2013 för sjötransportbranschen medan den ökade något för övriga transportbranschen. Sjötransportbranschen har god kassa- och balanslikviditet medan övriga transportbranschen har tillfredställande värden för bägge nyckeltal.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2012	2013
Antal företag	23	23
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	796 464	832 358
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	30 297	34 198
Material och tjänster totalt	-239 954	-242 932
Personalkostnader totalt	-148 393	-155 155
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-53 580	-63 184
Övriga rörelsekostnader	-362 539	-358 965
Rörelsevinst (-förlust)	22 296	46 321
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-7 505	-13 738
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	14 791	32 584
Extraordinära poster totalt	256	-877
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	15 047	31 707
Bokslutsdispositioner totalt	-3 781	-26 778
Direkta skatter totalt	-2 809	-741
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	8 457	4 188
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	6 963	7 132
Materiella tillgångar totalt	628 234	745 235
Placeringar totalt	91 390	91 871
Bestående aktiva	726 587	844 237
Omsättningstillgångar totalt	21 719	22 277
Fordringar totalt	76 644	90 041
Finansiella värdepapper totalt	0	273
Kassa och banktillgodohavanden	144 130	195 243
Rörliga aktiva totalt	242 493	307 834
Aktiva totalt	969 080	1 152 071
PASSIVA		
Eget kapital totalt	213 642	213 706
Ackumulerade bokslutsdispositioner	267 196	293 534
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	314 578	457 103
Kortfristigt främmande kapital totalt	173 664	187 728
Passiva totalt	969 080	1 152 071

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	33	36
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	87 647	86 294
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	3 085	2 864
Material och tjänster totalt	-37 958	-34 931
Personalkostnader totalt	-22 963	-23 018
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-4 471	-5 183
Övriga rörelsekostnader	-20 946	-20 964
Rörelsevinst (-förlust)	4 394	5 063
Finansiella intäkter och kostnader totalt	262	-216
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	4 656	4 848
Extraordinära poster totalt	-441	-899
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	4 215	3 949
Bokslutsdispositioner totalt	-1 664	-1 265
Direkta skatter totalt	-698	-448
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	1 852	2 236
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	777	523
Materiella tillgångar totalt	52 980	54 193
Placeringar totalt	5 148	5 033
Bestående aktiva	58 905	59 749
Omsättningstillgångar totalt	1 029	944
Fordringar totalt	15 588	14 887
Finansiella värdepapper totalt	505	646
Kassa och banktillgodohavanden	4 568	4 174
Rörliga aktiva totalt	21 690	20 652
Aktiva totalt	80 595	80 401
PASSIVA		
Eget kapital totalt	44 051	43 358
Ackumulerade bokslutsdispositioner	7 950	9 162
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	9 772	7 823
Kortfristigt främmande kapital totalt	18 822	20 059
Passiva totalt	80 595	80 401

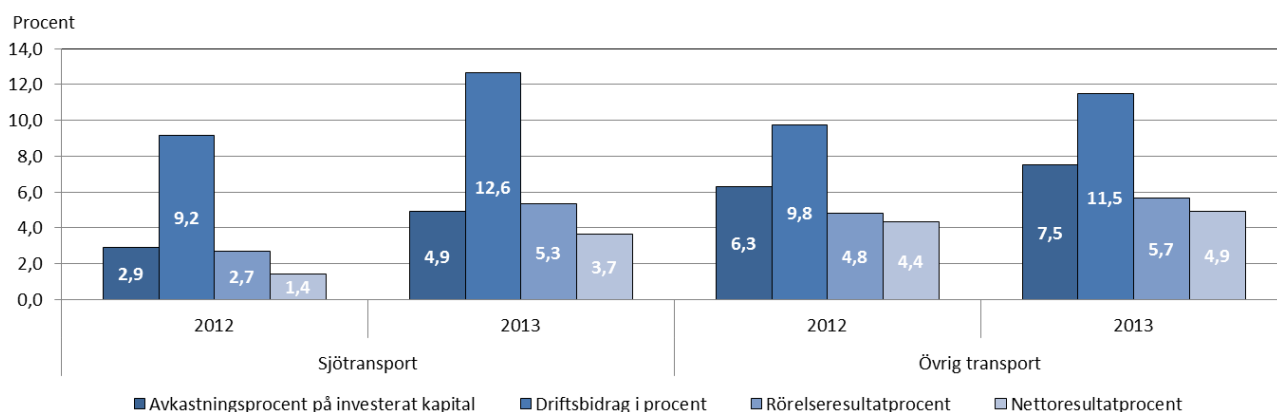
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	866 556			
Omsättning i 1 000 euro	832 358			
Avkastningsprocent på investerat kapital	4,9	-1,6	3,6	11,0
Skuldränta	2,7	0,0	0,7	1,9
Driftsbidrag i procent	12,6	0,7	11,8	24,4
Rörelseresultatprocent	5,3	-3,1	5,0	13,2
Nettoresultatprocent	3,7	-7,4	3,0	9,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	18,6	15,6	29,4	58,9
Soliditet	44,0	7,3	40,2	72,5
Kassalikviditet	1,5	0,8	1,1	2,6
Balanslikviditet	1,6	0,9	1,3	2,7

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	89 158			
Omsättning i 1 000 euro	86 294			
Avkastningsprocent på investerat kapital	7,5	1,7	8,1	36,2
Skuldränta	1,5	0,1	1,5	2,5
Driftsbidrag i procent	11,5	8,9	15,7	43,5
Rörelseresultatprocent	5,7	1,2	6,8	27,7
Nettoresultatprocent	4,9	0,5	4,7	24,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	26,7	12,7	29,4	39,8
Soliditet	65,3	10,8	36,0	80,1
Kassalikviditet	1,0	0,6	1,3	3,6
Balanslikviditet	1,0	0,6	1,5	3,6

Figur 9: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2012-2013

Svaga nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

I undersökningen omfattades *hotell- och restaurangbranschen* år 2013 av 104 företag, vars antal anställda uppgick till ca 530 personer. Branschen svarade år 2012 för ca 3,9 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2012 till ca 2,1 procent. Likt fallet med detaljhandeln bör här noteras att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar. Här kan noteras att lönestatistiken för år 2012² visar att hotell- och restaurangbranschen har den lägsta medelåldern av alla analyserade branscher, underlagsmaterialet visar även att de flesta arbetar endast ett fåtal år inom samma företag i denna bransch. Således kan man anta att majoriteten av de arbetande inom hotell- och restaurangbranschen är unga och har kort arbetslivserfarenhet.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *tabell 15*. År 2013 omsatte hotell- och restaurangbranschen ca 43 miljoner euro (ökning med 6,5 procent sedan år 2012). Dominansen av de större företagen är inte lika tydlig inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, men de tre största företagen står ändå för ca 28 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *personalkostnader totalt* (ca 15,7 miljoner euro) samt *material och tjänster totalt* (ca 13,5 miljoner euro). *Rörelseresultatet* var år 2013 ca 0,9 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var ca -0,2 miljoner euro (jämfört med en vinst på ca 0,3 miljoner euro 2012). Balansomslutningen var år 2013 ca 53,6 miljoner euro. Den största posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med ca 35,5 miljoner euro. Det *egna kapitalet* var ca 8,2 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 45,1 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2013 presenteras i *tabell 16*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är marginellt högre än *skuldräntan*, men den undre kvartilen för avkastningsprocenten är negativ. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebanscher vara mellan 5–15 procent, och med 7,6 procent uppfyller hotell- och restaurangbranschen detta riktvärde. *Rörelseresultatprocenten* är svag för branschen som helhet och eftersom även medianvärdet kan kännetecknas som svagt innebär det att över hälften av företagen har svaga värden på rörelseresultatprocenten. *Nettoresultatprocenten* är negativ för branschen som helhet vilket är ett tecken på olönsamhet. *Personalkostnader i procent av omsättningen* är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (36,9 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv.

Soliditeten för hotell- och restaurangbranschen är fortsättningsvis svag, den lägsta av alla analyserade branscher. *Kassalikviditeten* är tillfredsställande och *balanslikviditeten* är svag för branschen som helhet. Merparten av företagen har dock god balanslikviditet. Båda nyckeltalen har förbättrats aningen från år 2012. I och med att branschens genomsnittliga nyckeltal i regel är lägre än medianvärdena, verkar de större hotell- och restaurangföretagen lida av större lönsamhetsproblem än de mindre aktörerna.

² Löner inom den privata sektorn 2012 (Statistik 2013:4)

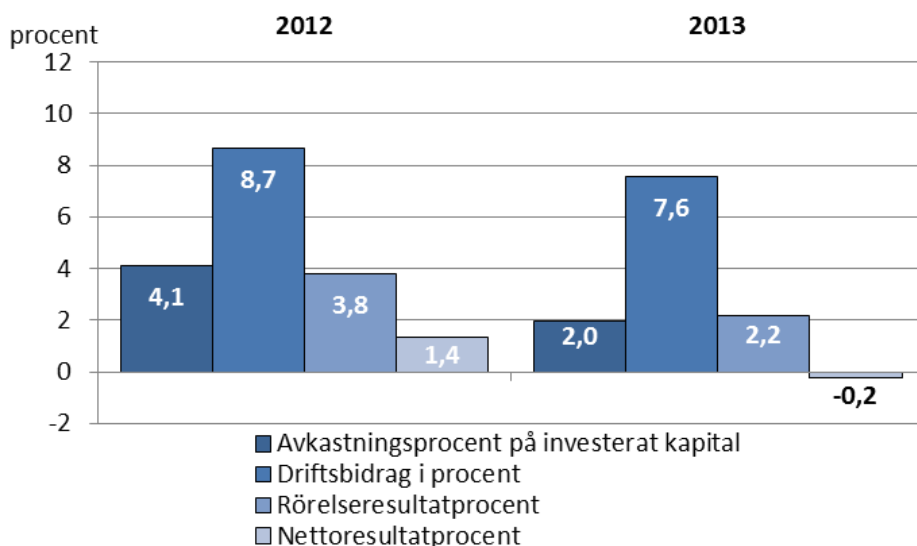
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	101	104
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	40 068	42 654
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-3	5
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 439	1 165
Material och tjänster totalt	-12 989	-13 464
Personalkostnader totalt	-14 476	-15 733
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 026	-2 365
Övriga rörelsekostnader	-10 443	-11 317
Rörelsevinst (-förlust)	1 568	946
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-733	-807
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	835	139
Extraordinära poster totalt	-246	-367
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	589	-229
Bokslutsdispositioner totalt	-34	-7
Direkta skatter totalt	-270	-239
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	285	-475
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 745	1 597
Materiella tillgångar totalt	31 179	35 500
Placeringar totalt	4 506	4 158
Bestående aktiva	37 430	41 256
Omsättningstillgångar totalt	2 106	2 553
Fordringar totalt	7 303	5 905
Finansiella värdepapper totalt	11	3
Kassa och banktillgodohavanden	3 034	3 924
Rörliga aktiva totalt	12 453	12 385
Aktiva totalt	49 883	53 641
PASSIVA		
Eget kapital totalt	7 149	8 201
Ackumulerade bokslutsdispositioner	316	347
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	20 522	29 355
Kortfristigt främmande kapital totalt	21 896	15 738
Passiva totalt	49 883	53 641

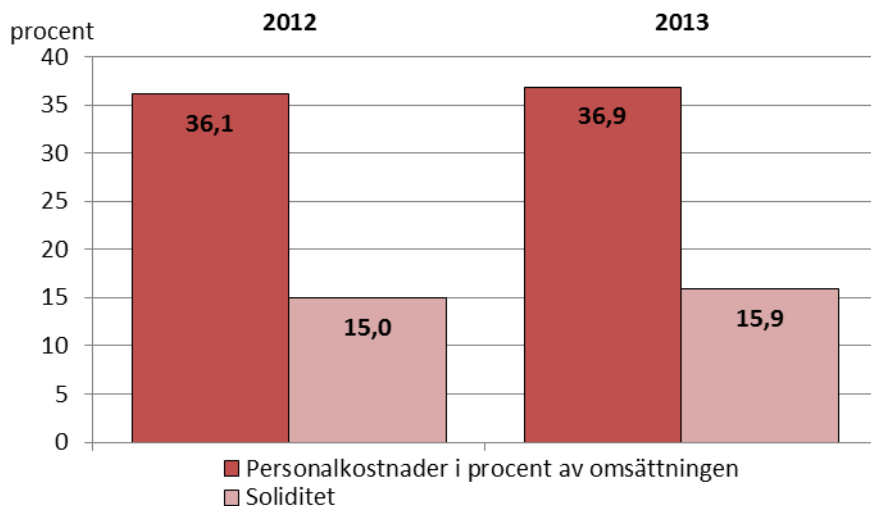
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	43 819			
Omsättning i 1 000 euro	42 654			
Avkastningsprocent på investerat kapital	2,0	-2,8	5,6	15,1
Skuldränta	1,9	0,4	1,5	2,6
Driftsbidrag i procent	7,6	2,0	11,8	21,5
Rörelseresultatprocent	2,2	-2,5	3,8	13,7
Nettoresultatprocent	-0,2	-4,7	1,6	10,3
Personalkostnader i procent av omsättningen	36,9	13,5	28,8	40,5
Soliditet	15,9	1,0	20,1	69,9
Kassalikviditet	0,6	0,2	0,8	3,1
Balanslikviditet	0,8	0,2	1,1	3,7

Figur 10: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens personalkostnader och soliditet

Företagstjänsterna fortsatt starka, personliga tjänster svaga

Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, *företagstjänster* och *personliga tjänster*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 206 stycken år 2013 och antalet anställda uppgick till ca 890. Branschen personliga tjänster bestod av 78 företag år 2013, och dessa sysselsatte tillsammans ca 450 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ca fyra femtedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 284 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 330 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt ca 37,0 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2012 (företagstjänster 8,9 procent och personliga tjänster 28,0 procent). BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 26,1 procent år 2012 (stora delar av den offentliga sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *tabell 18* visar resultat- och balansräkningen för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2013 en *omsättning* på ca 128 miljoner euro (en ökning med 2,5 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en omsättning på ca 41 miljoner euro (minskning med 2,0 procent sedan år 2012). De största kostnadsposterna var för branschen företagstjänster *personalkostnader totalt* (ca 45,5 miljoner euro) och *material och tjänster totalt* (ca 43,6 miljoner euro). För branschen personliga tjänster var de största kostnadsposterna *material och tjänster totalt* (15,6 miljoner euro) och *övriga rörelsekostnader* (ca 14,0 miljoner euro). Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 10,9 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca -1,5 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster ca 9,1 miljoner euro och för personliga tjänster ca 0,3 miljoner euro.

Balansomslutningen var ca 135 miljoner euro för branschen företagstjänster och ca 38 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *materiella tillgångar totalt* (ca 42 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 30 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 30 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 11,5 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 8,8 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 7,4 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster ca 62 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 11,8 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster ca 65,6 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 25,9 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *tabell 20*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är mycket bra för företagstjänster medan den är betydligt lägre, men förbättrad, för personliga tjänster. *Skuldräntan* är betydligt lägre än avkastningsprocenten på investerat kapital för företagstjänstebanschen. Även personliga tjänster som har en betydligt lägre avkastningsprocent än företagstjänster har en skuldränta som är lägre än avkastningsprocenten, vilket är bra. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5 - 15 procent, och med 15,2 procent respektive 0,2 procent uppfyller företagstjänster detta mål medan personliga tjänster inte når upp till denna nivå. Rörelseresultat- och nettoresultatprocenten kan betraktas som nöjaktiga för företagstjänster, medan personliga tjänster har betydligt lägre värden på bägge nyckeltalen (se *figur 12*) och som inte kan betraktas som lönsamma utifrån dessa nyckeltal. Både företagstjänster och personliga tjänster har relativt höga *personalkostnader i procent av omsättningen*, nästan i nivå med hotell- och restaurangbranschen. *Soliditeten* för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster endast är tillfredsställande. Soliditeten för personliga tjänster ökar dock för andra året i rad.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	201	206
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	124 387	127 516
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-49	-171
Tillverkning för eget bruk	2 321	2 560
Övriga rörelseintäkter	2 351	2 682
Material och tjänster totalt	-42 821	-43 567
Personalkostnader totalt	-44 758	-45 524
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-8 478	-8 933
Övriga rörelsekostnader	-22 696	-23 705
Rörelsevinst (-förlust)	10 257	10 857
Finansiella intäkter och kostnader totalt	954	1 503
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	11 211	12 360
Extraordinära poster totalt	30	9
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	11 241	12 369
Bokslutsdispositioner totalt	-221	-622
Direkta skatter totalt	-2 470	-2 639
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	8 550	9 107
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	4 838	5 987
Materiella tillgångar totalt	44 484	42 156
Placeringar totalt	26 908	29 608
Bestående aktiva	76 230	77 751
Omsättningstillgångar totalt	4 028	4 902
Fordringar totalt	27 350	29 583
Finansiella värdepapper totalt	3 424	3 318
Kassa och banktillgodohavanden	24 368	19 071
Rörliga aktiva totalt	59 169	56 874
Aktiva totalt	135 400	134 625
PASSIVA		
Eget kapital totalt	58 265	62 052
Ackumulerade bokslutsdispositioner	6 324	6 913
Obligatoriska reserveringar totalt	9	31
Långfristigt främmande kapital totalt	29 642	32 013
Kortfristigt främmande kapital totalt	41 159	33 616
Passiva totalt	135 400	134 625

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2012	2013
Antal företag	79	78
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	41 523	40 677
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	-12
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 733	1 879
Material och tjänster totalt	-17 267	-15 559
Personalkostnader totalt	-13 164	-12 884
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 374	-1 545
Övriga rörelsekostnader	-12 311	-14 034
Rörelsevinst (-förlust)	-859	-1 478
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-222	2 055
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	-1 082	578
Extraordinära poster totalt	278	279
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	-804	857
Bokslutsdispositioner totalt	88	23
Direkta skatter totalt	-422	-549
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	-1 137	331
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 065	1 209
Materiella tillgångar totalt	10 463	11 476
Placeringar totalt	8 270	8 785
Bestående aktiva	19 798	21 470
Omsättningstillgångar totalt	3 391	3 676
Fordringar totalt	4 525	3 979
Finansiella värdepapper totalt	933	1 187
Kassa och banktillgodohavanden	8 232	7 419
Rörliga aktiva totalt	17 081	16 261
Aktiva totalt	36 879	37 731
PASSIVA		
Eget kapital totalt	10 939	11 769
Ackumulerade bokslutsdispositioner	34	19
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	13 702	13 987
Kortfristigt främmande kapital totalt	12 204	11 957
Passiva totalt	36 879	37 731

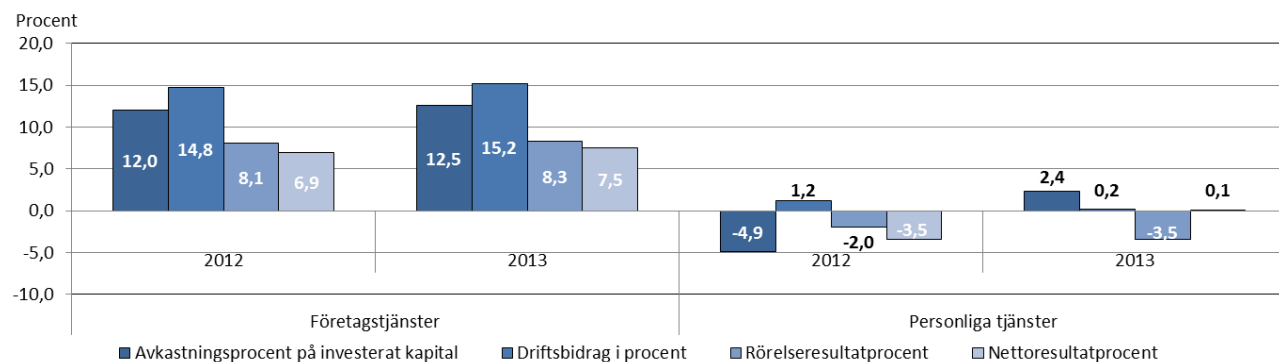
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	130 198			
Omsättning i 1 000 euro	127 516			
Avkastningsprocent på investerat kapital	12,5	1,0	12,9	38,8
Skuldränta	1,3	0,0	0,2	1,4
Driftsbidrag i procent	15,2	3,6	14,7	29,3
Rörelseresultatprocent	8,3	0,3	9,4	23,6
Nettoresultatprocent	7,5	0,1	9,9	21,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	35,7	8,5	36,1	55,9
Soliditet	51,2	18,2	48,9	78,3
Kassalikviditet	1,5	0,7	1,8	3,7
Balanslikviditet	1,7	0,9	2,1	4,3

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2013			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	42 556			
Omsättning i 1 000 euro	40 677			
Avkastningsprocent på investerat kapital	2,4	-1,7	9,8	29,6
Skuldränta	1,9	0,0	0,5	2,0
Driftsbidrag i procent	0,2	0,9	10,5	23,4
Rörelseresultatprocent	-3,5	-1,3	3,9	13,4
Nettoresultatprocent	0,1	-1,7	2,7	9,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	31,7	13,2	29,4	44,6
Soliditet	31,2	12,9	51,2	81,6
Kassalikviditet	1,1	0,5	1,5	5,1
Balanslikviditet	1,4	0,9	2,3	5,6

Figur 12: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2012-2013

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att fram till statistikår 2007 genomfördes branschindelningen enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma.

För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik__FO/

Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med statistik publicerade före 2008.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avloppsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

50: Sjötransport

Övrig transport

49: Landtransport; transport i rörsystem

51: Lufttransport

52: Magasinering och stödtjänster till transport

53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

55: Hotell- och logiverksamhet

56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

58: Förlagsverksamhet

59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning

60: Planering och sändning av program

61: Telekommunikation

62: IT-tjänster

63: Informationstjänster

69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet

70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag

71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys

72: Vetenskaplig forskning och utveckling

73: Reklam och marknadsundersökning

74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik

75: Veterinärverksamhet

77: Uthyrning och leasing

78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster

79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster

80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet

81: Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor

82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

85: Utbildning

86: Hälso- och sjukvård

87: Vård och omsorg med boende

88: Öppna sociala tjänster

90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet

92: Spel- och vadhållningsverksamhet

93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet

95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar

96: Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Definition av nyckeltalen i bokslutsstatistik

I det här dokumentet definieras och förklaras de nyckeltal som används i ÅSUBs bokslutsstatistik. Samtliga nyckeltal är sådana som går att räkna fram från företagets offentliga årsredovisningar.

Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och -kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Periodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter³ (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

³ Definitionen följer den rekommendation som Företagsanalytkommissionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalytkommissionen, Gaudeamus, Helsingfors.

Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital

Definition: $(\text{Nettoresultat} + \text{räntekostnader} + \text{övriga kostnader för främmande kapital}) / (\text{räntebelagt främmande kapital} + \text{eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar}) * 100$.

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader dras inte av resultatet då de utgör avkastningen på det främmande kapital som företagen utnyttjar. Måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

Definition: $\text{Finansiella kostnader} / \text{totala skulder} * 100$

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas riskbuffert och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, t ex konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för reall kapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått istället för avkastningsmått företagets effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: $\text{Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter}$

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av

branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och ingår då i driftsbidraget. Företagsanalyskommissionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin 10 – 25 %

Handeln 2 – 10 %

Tjänstebranschen 5 – 15 %

Rörelseresultatprocent

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

Över 10 % god

5 – 10 % nöjaktig

under 5 % svag

Nettoresultatprocent

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

Definition: $\text{Personalkostnader totalt} / \text{omsättningen} * 100$

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagens arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

Soliditetsprocent

Definition: $[\text{Eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar totalt}] / [\text{balansomslutning} - \text{erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga)}] * 100$

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalytiskommisionen ger för soliditeten är:

Över 40 % god

20 – 40 % tillfredsställande

under 20 % svag

Kassalikviditet

Definition: $\text{Finansieringstillgångar} / (\text{kortfristigt främmande kapital} - \text{erhållna förskott})$

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika "likviditet", samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En

likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis 5 Soliditetsgrad 6 Quick ratio livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalyskommissionens riktvärden är följande:

Över 1 god

0,5 – 1 tillfredsställande

under 0,5 svag

Balanslikviditet

Definition: $(\text{Omsättningstillgångar} + \text{finansieringstillgångar}) / \text{kortfristigt främmande kapital}$.

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmåttet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmåten stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalyskommissionen följande riktvärden:

Över 2 god

1 – 2 tillfredsställande

under 1 svag

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN